

KINO

„Flash Gordon“ v kinu Šiška

Pa začnimo — po tradiciji — z OTROŠKIM KINOM MOJCA, za katerega ni nikoli odveč napisati par zanimivih in v širšo družbeno razpravo odpirajočih se dejstev: da je namreč to EDINA KINEMATOGRAFSKA DVORANA V JUGOSLAVIJI, namenjena izključno otrokom, da je torej nekakšen »kino-otroški vrtec«, ki — seveda ob vseh ostalih umetniško-vzgojnih možnostih — ponuja filmsko zabavo ne le šišenskim, ampak malčkom vse Ljubljane. Večkrat pa smo že povedali, poudarili ali zapisali: filmski spored za to izjemno zanimivo pa v prihodnost naravnano dvoranico je v hudi, zares hudi krizi. Otroških filmov namreč ni več! Mislimo: novih filmov, ki jih po vsem svetu izdelajo letno okrog 10% vse svetovne letne proizvodnje, kar pomeni od ca. 2.000 filmov morda kaj manj kot 200 otroških filmov. Jugoslavija odnosi naši ljubi distributerji, ki naj bi skrbeli za uvoz filmov, pa so v zadnjih dveh letih kupili reci in piši 2 (z besedo: dva!) otroška filma! Račun je torej na dlani: če vsi, kar nas je zaskrbljenih za otrokov razvoj, rečemo — ne, MOJCE PA NE BOMO ZAPRLI, potem bodo naši otroci pač še nekaj časa gledali »stare« risanke, že ne vem kolikokrat občudovani Sneguljčico in Pepelko, pa prvega, drugega in tretjega Kekca s Tinkaro in drugimi junaki. Morda bomo ta spored že decembra obogatili z novo risano figurico iz pravljice sveta sovjetskega filma, toda o tem, ko bo zadeva bolj jasna. Toliko namesto tolažbe, vendar pa za informacijo. Kajti informacija je pol zdravja!

Kino ŠIŠKA pa bo bojevitim ljubiteljem (dobrega) karate-filma ponudila že v začetku tega meseca ameriški film z naslovom ZOB ZA ZOB, ki ga je po scenariju Steve Carverja režiral sam, glavno vlogo pa zaupal svetovno znanemu karatistu CHUCKU NORRISU, ki ga je naše gledalstvo spoznalo že v mnogih filmih te zvrsti. Film meseca novembra pa smemo imenovati novo tehnično »iznajdbo« filmskega žanra: znanstveno-fantastični strip-film, in sicer angleški FLASH GORDON, ki se ga starejši spominjate iz slovitih stripov. No, Flash Gordon je junak rugbyja in ko se vrača z letalom domov, ga zračni vihar odnese v vesolje. Tam pa se zgodi marsikaj, kar boste videli na platnu.

OBVESTILO

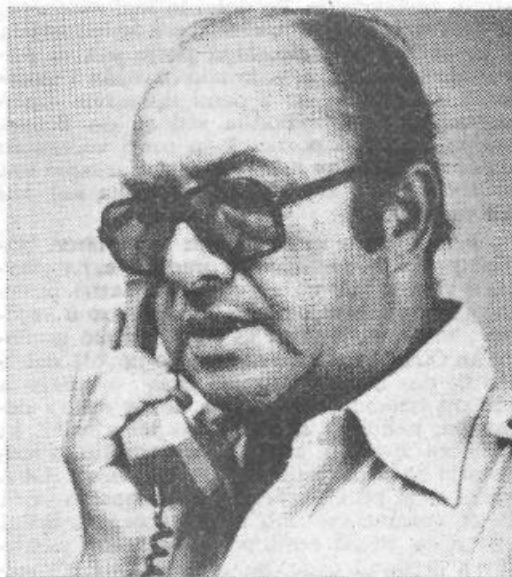
Obveščamo vse udeležence, da je bila po sklepu Komisije za izvedbo komasacijskega postopka na območju k. o. Sp. Pirniče in dela k. o. Zg. Pirniče na sedežu Krajevne skupnosti Pirniče razgrnjena idejna zasnova ureditve komasacijskega območja za dobo 30 dni (od 1. 11. do 30. 11. 1982).

Pozivamo vse komasacijske udeležence in druge, ki imajo na tem območju kakšen na zakon oprt pravni interes, da dajo pismene pripombe in predloge glede idejne zasnove ureditve komasacijskega območja najpozneje do 30. 11. 1982 na KS Pirniče.

Portret Slavka Podlipca

Spopad z malimi bogovi

Samo zato, ker ni hotel snesti prej dane besede, je privolil v pogovor. »Ne vem, kaj bi lahko bilo v mojem življenju takega, kar bi bilo vredno javne pozornosti?« se je skušal izgovarjati z nekakšno skromnostjo, ki ji ni šlo popolnoma verjeti, kljub resnemu obrazu. Medtem ko me njegov pogled prek gornjega roba očal za trenutek prikuje v dvom, se mu v koticke okrog ust prikrađe hudomušen nasmeh; znamenje, da sam ne misli tako. S svojo hudomušnostjo marsikoga prvi hip zbega, je pa ta nota del njegovega značaja in se mu simpatično poda. Brez nje bi ne bil tisti Slavko Podlipca, ki ga pozna pol Ljubljane ali »Lipe«, kot se ga spominjajo njegovi tovariši in soborci iz vojnih dni. Najbrž so mu jo vile rojenice položile v zibel že ob rojstvu.

• Na svet je privekal v Žužemberku na Dolenjskem ravno pred šestdesetimi leti. Še pobič, kratkohlačnik sedmih let, se je poslovil od rojstnega kraja, potem ko se je oče 1929. leta zaposlil pri Hranilnici dravske banovine v Ljubljani in se je sem preselila vsa družina. Čeprav je ljubljansčina kmalu izpodrinila pojočo dolenjščino in ga prelevila v pravo ljubljansko srajco, se je v mislih vedno rad vračal v slikoviti svet polj, travnikov, gozdov, v katerem je preživel prva leta iger in brezskrbnega otroštva.

• Na mestnih ulicah je lahko zaiti na kriva pota. Slavku se to ni moglo zgoditi. Varovala ga je stroga vzgoja, zlasti očetova, ki je bila, kakor sam pravi, v nekaterih stvareh kar pretrda.

• »Kakor hitro sva z bratom Zvonetom dovolj odrasla, naju je vpisal v sokolsko telovadno društvo in naju tako usmeril v športne aktivnosti. Postal sem navdušen telovadec in izvrsten plavalec. Na sokolskih zletih sem nekajkrat posegel po najboljših ali prvih mestih.«

• Pregovor, da je v zdravem telesu zdrav duh, ni izmišljen. Slavko je že kot dijak I. državne gimnazije in pozneje kot študent prvega letnika trgovske akademije v Ljubljani našel svoje mesto v naprednem krilu sokolske mladine.

• Zaradi antiklerofašističnih nazorov in aktivnosti med sokolsko mladino ga izključijo iz Trgovske akademije, zaprta so mu vrata drugih ljubljanskih šol. Poda se v Maribor in se vpiše na tamkajšnjo akademijo. Toda to so že bili časi, ko so se nad našo deželo začeli zgrinjati temni oblaki. Mariborski nemškutarji dvigajo glave. Slavko je tudi v Mariboru v vrstah zavedne in napredne mladine. Ob sramotnem podpisu trojnega pakta ga študentje akademije imenujejo za

svojega predstavnika v odbor za organizacijo demonstracij v Mariboru.

• »Sedemindvajsetega marca 1941 smo organizirali ulične demonstracije in v splošnem ogorčenju smo se napolili še na stadion športnega kluba Rapid, ki je bilo leglo mariborskega kulturbunda ter demolirali športne objekte in naprave. Med vračanjem v mesto nas je na dravskem mostu pričakala policija, nas surovo napadla in ob pretepu razgnala. S tem nastopom se je protiljudski režim še enkrat razgalil in pokazal svoj pravi obraz. Postalo je jasno, da gre za gnusno izdajo.«

• V vrtincu vojne zmede se Slavko vrne v Ljubljano. Kapitulacijo in okupacijo doživlja ne samo kot nacionalno sramoto in ponižanje, ampak tudi kot svojo. Zato se takoj julija 1941 vključi v osvobodilno gibanje. Osvobodilna fronta mu zaupa delo vojaškega referenta za rajon Rožna dolina. V teh nevsakdanjih razmerah mu profesorski zbor dovoli vrnitev na akademijo. Ob ilegalnem delu v šolskem letu 1943 študij konča.

• V tem času se drzne akcije njegove trojke, katere član postane spomladi 1942, takoj po sprejetju v SKOJ, vrstijo po ljubljanskih ulicah, druga za drugo. Vsaka nepredvidnost se plačuje z glavo. Včasih za las manjka, da ne pade v pest Italijanom. Avgusta 1943. leta odideta oba z bratom Zvonetom v partizane.

• Vsakršna sreča je opoteča, vojna pa sploh. Še isto jesen mu v Cankarjevi brigadi samo za hip obrne hrbet in že se mu sovražna krogla s tleskom zarije skozi sklep roke v ramenu. V partizanskih bolnišnicah in v bazi v Italiji se mu rana sicer zaceli, ostane pa invalid. Kakor hitro je malo okreval, je z roko v obvezi že opravljal naloge pomočnika političnega komisarja bolnišnice v Planini in nato Gravinni v Italiji.

• Nesmisel je postavljati vprašanje, kdaj mu je bilo najhuje. Nikoli ni bilo lahko, pa vendar. Vsak preživeti dan vojne je naključje, ne pravilo. Za ujete, ranjene partizane je bilo teh naključij še manj. Tega so se zavedali tudi ranjeni borci v bolnišnici Jelendol na Rogu med sovražno ofenzivo jeseni 1943. leta.

• »Nemci so se približali naši bolnišnici na vsega dobrih trideset metrov, lahko smo razločno slišali njihov pogovor. V tesnobi in pričakovanju, da nas utegnejo vsak hip odkriti, nam je zastajal dih. Stisko smo občutili toliko bolj, ker smo bili brez vsakega orožja. Zdelo se nam je, da so trajali tisti trenutki celo večnost. Zame so bili to najtežji, kar sem jih doživel. Zaradi skrbno kamuflirane okolice se je vse dobro izteklo.«

• V njegovi pripovedi ni dramatičnega stopnjevanja glasu. Burni dogodki tistih dni se umirjeno iztekajo v spravljivo soglasje sedanosti. Pozabil bi jih, če bi bilo mogoče. S pogledom je obrnjen v naš čas. Zanimajo ga problemi današnje družbe. Že nekaj let se posveča zlasti invalidski problematiki kot tajnik društva invalidov Ljubljana-Šiška, predsednik koordinacijskega odbora za invalidska vprašanja pri SZDL občine Šiška in kot član podobnih teles mesta oziroma republike.

• Na tem področju je še vedno mnogo črk zakona neuresničenih. On pa se itak nikoli ni predajal nedejavnosti. Tako sva v pogovoru preskočila skoraj polovico njegovega življenja in z njim tisti del službovanja v armadi, ki mu je še posebej pri srcu. Komaj mesec dni po osvoboditvi Beograda prevzame tam novo dolžnost. Preden je 1956. leta upokojen kot šestdesetodstotni vojaški invalid, je menjal, z oznako kapetana, uniforme vseh treh rodov vojske. V vojaškem žargonu: »radi potrebe«. Bili so to lepi časi, pravi. Ne spominja pa se rad tistih let

Ostrovharjevo

srečanje '82

PROGRAM:

Goričane, 18. novembra ob 17. uri v baro-
nem dvorcu Goričane
prof. ANTON SIGULIN — RAZSTAVLJA
otvoritev razstave

ženski pevski zbor Rozka Usenik
glasbena šola France Šturm

PIRNICE, 19. novembra ob 19.30 v DPO
Pirniče

A. Fugard: POZDRAVLJEN IN ZBOGOM
Oder treh herojev Pirniče

TACEN, 20. novembra ob 19. uri v Domu
krajanov Tacen

VEČER POEZIJE

Marko Elsner-Grošelj

akustična instrumentalna skupina ARA-
BESKA

Oder mladih treh herojev Pirniče

BUKOVICA — ŠINKOV TURN, 21. no-
vembra ob 16.30 v domu krajanov

J. Kislinger: DEBELE ZGODBE PETRA
FULEŽA

monoigra: Polde Bibič

PIRNICE, 22. novembra ob 16. uri v domu
DPO Pirniče

Boris A. Novak: NEBESNO GLEDALIŠČE

lutkovno gledališče Jože Pengov, Dravljje

PIRNICE, 23. novembra ob 18. uri v domu
DPO Pirniče

Oto Vrhunec-Blaž Ostrovhar: STRAN OD
ZEMLJE NAŠE

Oder treh herojev Pirniče

oš komandant Blaž — Svetje

oš Tine Rožanc — Pirniče

borci škofjeloškega odreda

ob 17.30 PORTRETI REVOLUCIJE, raz-
stavlja ANDREJ MILITAROV

SORA, 26. novembra ob 19.30 v domu
krajanov Sora

A. Fugard: POZDRAVLJEN IN ZBOGOM

Oder treh herojev Pirniče

ŠIŠKA, 2. decembra ob 17. uri v avli skup-
ščinske stavbe

razstava

ŠIŠKA DRUGAČE ali kakor jo vidi Lado
Jakša

fotografija: LADO JAKŠA

otvoritev: glasbena skupina SONČNA POT

po upokojitvi. Deset mu jih je zagrenilo ne-
rešeno stanovanjsko vprašanje. Ž ženo in
dvema majhnima otrokoma jih je preživljal
v brezdomstvu. Mesto, kateremu se je od
prvih dni upora razdajal z vso svojo preda-
nostjo, zanj ni imelo strehe. Kadar vrug koti
mlade, ne skoti samo enega, težava rodi
novo težavo.

• V gospodarstvu takrat hudo primanj-
kuje izobraženega strokovnega kadra. Pre-
pričan je, da bi mu lahko bil s končano
trgovsko akademijo dobrodošel. Pa se je u-
šel. Več od znanja in uspešnosti velja moč
odločanja vseh vrst malih bogov. »Takrat
se lotiti vprašanja produktivnosti dela, de-
lovne discipline, gospodarnega trošenja
sredstev, odgovornosti, je pomenilo isto kot
postati antisocialistični element in žagati ve-
jo, na kateri sedi. Na vseh ravneh so se
ukvarjali s tem, kako dohodek deliti, ne pa,
kako ga ustvariti. Šele zadnji dve leti se ta
miselnost spreminja. S takimi pogledi ni
bilo težko priti navzkriž z ljudmi odločanja.
Preostal mu je samo umik z vodilnega me-
sta. Čas je pokazal, kdo je imel takrat prav,
to pa je tudi edino zadoščenje.

• Stabilizacija? Prepričan je, da bo uspe-
la, vendar pod pogojem, če se bomo zanj
zavzeli v vsej državi z enako zavzetostjo.
»Delovni ljudje jo plebiscitarno podpirajo
in so se pripravljani še naprej odrekati,
jasno pa jim je treba povedati, do kdaj.
Prednje je treba razgrniti program uresni-
čevanja stabilizacije z jasnimi cilji za vsako
leto posebej. Vsekakor pa ne bo šlo brez ostre
osebne odgovornosti pred vso javnostjo.«

• Vse, kar misli povedati, pove brez ovinkov.
Njegovi zaključki so logični in takoj
razumljivi. Bika bi znal zgrabiti za roge,
ne za rep. Škoda, si mislim, da so ljudje takih
značajev tako redki. Ivo Osolnik

Ob izidu knjige Franceta Brenka

Hudi časi v - Dravljah

V medzaložniški zbirki Žepne knjige 1982
je Mladinska knjiga izdala ČRNE ZGODBE
Franceta Brenka. Najzanimivejša in najpri-
vlačnejša med temi živo, zanimivo in sliko-
vito napisanimi zgodbami so pisateljeva do-
življa Draveljskih dni izpred pol stoletja.
V njih slikovito odkriva že pozabljeni svet
nekdanjega ljubljanskega predmestja — Dra-
velj. To je bilo obdobje skrajnega pomanjka-
nja, revščine in lakote ljubljanskih pred-
mestnih otrok, med katerimi je doživljal vse
to tudi pisatelj sam.

Draveljske zgodbe so polne zanimivih do-
godkov o težkem življenju draveljskih reve-
žev, zlasti pa njihovih otrok, ob gospodova-
nju redkih mogočnejšev, med katerimi je bil
vodilen draveljski gospod župnik in cerkev
sploh. Podrobneje ne bi našteval vseh teh
zgodb, posameznih dogodkov in pisateljevih
doživljajev, saj je prav, da sami posežete po
tej žepni knjigi ter se poglobite vanjo in v
naš — današnji čas.

V dosedanjem izobilju potrošniške družbe
s pretirano visokim življenjskim standardom
in nenehnim hlepenjem po novih tehničnih
dobrinah seveda ni bilo posluha in nobenega
smisla za življenje v nekdanje stiske ljub-
ljanskih predmestnih revežev in lakote nji-
hovih otrok.

V sedanjih dneh zaostrenega omejevanja
in odrekovanja, kar je nedvomno precej pri-
zadelo delovne ljudi in njihove družine, saj
morajo na ta način pomagati odplačevati ve-
like dolarske dolge, ki jih sami niso na-
redili, slišimo kritike našega samoupravnega
socializma ter željo po vrnitvi v — »zlate
stare čase«. Prav je, da se s prebiranjem opi-
sov življenja otrok v ljubljanskem pred-
mestju pred petimi desetletji seznanimo s ta-
kratnimi »zlatimi časi« v naši, takrat pre-
težno gospodarsko zaostali deželji zasebnih
kmetov in polproletarcev s komaj razvijajo-
čim se »klasičnim« delavskim razredom.
Spoznali bomo, da takrat ni bilo nobenih zla-
tih časov, temveč da smo te imeli (in jih še
danes imamo), ko so Dravljje popolnoma spre-
menile svojo zunanjo podobo, družbeni stan-
dard itd.

Doživeto bomo lahko spoznali, da rešitev
iz sedanjega, res neprijetnega in težkega po-
ložaja ni v vračanju v »zlate« stare čase, niti
v »krepki oblastveni roki, ki bo naredila
red«, temveč samo v krepitvi resničnega sa-
moupravljanja delovnih ljudi, v resničnem
vsestranskem uveljavljanju njihovih intere-
sov po večji proizvodnji, večjem izvozu, več-
jem poštenju in hitrejšem odstranjevanju
vseh dosedanjih omejitev.

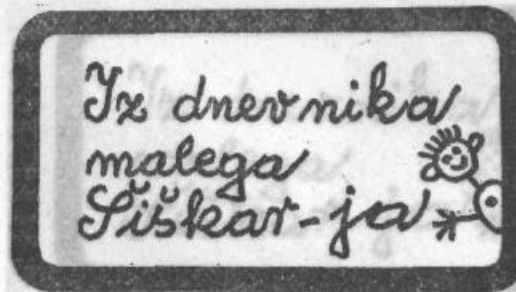
Priporočam te Črne zgodbe tudi kot šol-
sko čtivo, enako tudi vsem odraslim, zlasti
tistim iz samih Dravelj.

Pavle Šegula

OČISTILI OKOLICO ŠOLE

Učenci vseh razredov osnovne šole Oton
Vrhunec iz Medvod so v okviru vzgojno-iz-
obraževalnega dela očistili okolico šole. Vsa-
ka razredna skupnost je uredila svoj del
zemljišča, posadili pa so tudi več okrasnih
dreves.

Seveda

Moja teta je v službi na občini in jaz sem
vedno sitnaril, da ne vem, kaj je to občina,
nakar je zadnjič popustila in sklenila, da me
lepega dne popelje s seboj v službo.

Jaz bom šel na občino, jaz bom šel na
občino, sem skakal od veselja. Komaj sem
čakal, da mi je mama oblekla praznično
obleko in že sva s teto stekla proti zgradbi
skupščine občine, kot se ji uradno reče.

Ko sva prispela do občine, sva si nekaj
časa ogledovala krasno hišo, nato pa sva
sklenila vstopiti. Teta je prišla za kljuko
in odrinila vrata. Nič. Potem je pritisnila
močnejše in je bilo spet nič. Meni se je zde-
lo hecno. Jasno, da ni mogla odpreti vrat, ko
pa je bila avla nabasana z delovnimi ljudmi
in občani. »Kaj so vsi prišli gledat občino?«
sem vprašal teto. »Nak«, je rekla, »občina
jih figo briga, radi bi plin, danes delijo ku-
pone.«

»Kam pa rineš?« se je zadril močan mo-
žakar v usnjenem sukniču.

»Noter!« je pojasnila teta, jaz sem pa po-
kimal, ker se mi je zdelo, da ji ne verjame.

»Si zmešana? Jaz čakam tu že dve uri,
ti pa prideš in hočeš kar noter?« je bil us-
njeni ata zelo hud. Vprašal sem teto, če je
to njen kolega, ker sta si tako blizu, pa je
samo odkimala.

»Ampak, tovariš, mooram naprej!« je
rekla teta in ji je šlo že na jok.

»Jaz tudi mooram naprej, ampak so bili
drugi že pred mano in moram stati v vrsti.
Počakat!«

»Ampak jaz sem tukaj v službi!« je teta
ubrala drugo vižo.

»Aha. S takšnimi fintami me hočete. V
službi tukaj, a? Jaz sem pa predsednik ZISA,
prosim.«

Potem se je iz gneče pojavil tetin znanec
in je usnjenega moža prepričal, da je žen-
ska res v službi na občini in naju je spustil
naprej. Ampak le za nekaj decimetrov, kajti
gneča je bila tolikšna, da se ni dalo naprej.

Tedaj je nekaj zazvončkljalo in nekdo je
zavpil: »Tule hočejo neki tipi izstopiti iz
lifta.«

»Nič. Kar nazaj naj gredo. Ni prostora!«
se je zadril nazaj in oni so se odpeljali spet
nazaj v višave.

Potem sva čakala še nekaj časa, nakar
sem se občine naveličal in odšel domov.

Ata sem spraševal, zakaj se ljudje tako
drenjajo, ko je pa vendar delovni dan in bi
morali biti v službi. Ata se je tisti hip počil
po čelu in zarjul: »Pliiiiin!« Nakar je stekel
po stopnicah. Ne vem, kaj mu je, saj imamo
pri nas doma mestni plin, toda on je že vi-
hral proti občini...

Naslednji dan je v časopisih pisalo, da je
že dopoldne zmanjkalo kuponov in da so
tisti, ki so prišli popoldne, iz službe, ostali
praznih rok.

Jaz teh odraslih ne razumem. Zakaj so se
drenjali tam tisti, ki plina ne potrebujejo?
Zakaj niso stvar organizirali tako, da bi do-
bil plin samo tisti, ki ga potrebuje?

Ko bom velik, bom najbrž že razumel. Ali
pa tudi ne...

Srečko

tribuna 15